

ROVANIEMI

Rovaniemen kaupungin ilmasto- ja ympäristötavoitteet ja niiden toteuma

Pirkko Sivonen

Tarkastuslautakunnan kokous 4.11.2025

"Ympäristömme on luonnonläheinen, toimiva ja viihtyisä"

"Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan.

Huolehdimme ympäristömme turvallisuudesta, toimivuudesta ja varmuudesta koko kaupunkimme alueella."

Rovaniemen kaupunkistrategia 2022-2025

Strategiset ilmastotavoitteet

- Nykyisen kaupunkistrategian ilmastotavoitteita toteutetaan pääasiassa hankkeilla.
- Ilmastomuutoksen hillitsemiseen keskittyvä poikkialainen työ keskitetty konsernihallintoon
 - Hiilineutraali Rovaniemi –hanke (2024-2027) -> Ilmasto- ja energiaohjelma
 - EUREKA - European urban exchanging knowledge on climate neutrality (2025-2029) -> hyvien käytäntöjen jakaminen euoppalaisten kaupunkien kesken
- Rovaniemen kaupunki on sitoutunut kansallisiin päästövähennystavoitteisiin liittyessään Covenant of Mayors –verkostoon (KH 26.5.2025 § 175)
- Ilmastotavoitteita tullaan tarkentamaan erityisesti valmisteilla olevassa Ilmasto- ja energiaohjelmassa.
- Lisäksi poikkialainen kestävän kehityksen työryhmä tarkastelee kokonaisuutta laaja-alaisesti ja raportoi kaupungin johtoryhmälle.

Käynnissä olevat ilmastohankkeet

- Käynnissä olevat ilmastohankkeet
 - Hiilineutraali Rovaniemi, Konsernihallinto
 - EUREKA - European urban exchanging knowledge on climate neutrality, Konsernihallinto
 - Ilmastoturvallinen Rovaniemi – strategisen yleiskaavan moduuli, Kaavoitus
 - Kiinteistöjen elinkaari –DASHBOARD, Tilapalvelukeskus
- Kullakin hankkeella on oma ohjausryhmä. Ilmastohankkeiden kokonaisuutta käsitellään säännöllisesti johtoryhmässä. Hankehenkilöstön välillä on säännöllisiä tapaamisia.

Hiilineutraali Rovaniemi

- Hankkeen tavoitteena on luoda vahva perusta kaupungin pitkäjänteiselle ilmastotyölle.
- Keskeisenä tuotoksena on Rovaniemen kaupungin Ilmasto- ja energiaohjelma (päättösentekoon syksyllä 2026)
- Lisäksi toimenpiteinä mm. tilannekuvan luominen Rovaniemen alueen päästöistä ja niiden lähteistä, ilmastotoimien pilotointi ja ilmasto-osaamisen vahvistaminen kaupunkiorganisaatiossa.
- Osallisuus keskiössä: kaupungin työntekijöiden, asukkaiden ja sidosryhmien aktivointi ilmastotyössä.
- Resurssit:
 - Ilmastoasiantuntija ja ilmastosuunnittelija.
 - Kokonaisbudjetti 399 143 €, josta 80% Euroopan aluekehitysrahastosta ja 20% kaupungin omarahoitusta.
 - Hankeaika 8/2024-5/2027

EUREKA (European urban exchanging knowledge on climate neutrality)

- Hankkeen tarkoituksena on oppia muilta eurooppalaisilta kaupungeilta hyviä käytäntöjä, joiden avulla voidaan saavuttaa päästövähennyksiä ja hiilineutraalius.
 - Hyvät käytännöt voivat liittyä esim. ilmasto-ohjelman seurantaan ja mittaamiseen, ilmastotyön organisointiin kaupunkiorganisaatiossa, asukkaiden ja sidosryhmien aktivoimiseen tai voivat olla konkreettisia päästövähennyskeinoja
- Lisäksi kaupungin tavoitteena on vahvistaa hankkeen kautta eurooppalaisia verkostoja ja kumppanuuksia, joiden avulla voidaan paremmin hyödyntää EU-rahoitusta ilmastotyössä
- Kumppaneina 10 kaupunkia tai aluetta ympäri Eurooppaa ml. Valencia, Dublin, Tukholma, Prato (Italia), Mechelen (Belgia), Pilsen (Tšekki)
- Resurssit:
 - Projektipäällikkö (70%), Strategia ja kehittämisspäällikkö (5%)
 - Budjetti 227 000, josta Interreg Europe-rahoitusta 80%, valtion rahoitusta 14% ja kaupungin omarahoitusta 13 000€.
 - Hankeaika 5/2025-7/2029

Dashboard – Kiinteistöjen elinkaari

- Tavoitteena on parantaa kaupungin omistamien kiinteistöjen energiatehokkuutta pitkällä aikavälillä ja siten vähentää niiden päästöjä. Hankkeen kohteena on Tilapalvelukeskuksen hallinnoimat kiinteistöt.
- Hankkeen tuoma muutos on ajantasainen energiatiedolla johtaminen. Hankkeessa kehitettävä työkalu auttaa hyödyntämään laajemmin energiankulutustietoa, sekä arvioimaan arjen toimenpiteiden, muutosten, korjausten ja investointien vaikutuksia päästöihin.
- Resurssit:
 - Projektipäällikkö ja projektikoordinaattori
 - Budjetti 294 412 €, josta 80% Euroopan aluekehitysrahastosta ja loput kaupungin omarahoitusta.
 - Aika: 10/2023-5/2026 (aktiivinen toteutus 11/2024-5/2026)

Ilmastoturvallinen Rovaniemi

- Hankkeella luodaan ilmastoresilienssiin ja ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautumisen valmiuksia tukeva moduuli osaksi strategisen yleiskaavan kokonaisuutta.
- Hankkeessa kehitetään ja testataan toimintamallia, jonka kautta ilmastonmuutos ja siihen sopeutumisen näkökulma pyritään sisällyttämään maankäytön ja yhdyskuntarakenteen suunnitteluun.
- Resurssit:
 - Projektipäällikkö
 - Budjetti 286 637 €, josta 80% Euroopan aluekehitysrahastosta ja loput kaupungin omarahoitusta
 - Toteutusaika: 1/2024-9/2026

Ilmasto- ja ympäristö uudessa strategiassa

- Rovaniemen kaupungin ilmastotavoitteet on nostettu kaupunkistrategiaesitykseen: tavoitellaan hiilineutraaliutta ja yli 60% päästövähennyksiä vuoden 1990 tasosta.
- Lisäksi esitykseen on nostettu lähiluonto ja luonnon monimuotoisuus.
- Ilmasto- ja ympäristötavoitteita tullaan tarkentamaan ohjelmissa kuten
 - Ilmasto- ja energiaohjelma
 - Hyvinvointiohjelma
 - Yleiskaava
 - Metsäohjelma

Opit ja seuraavat askeleet

- **Ilmasto-osaamisen ja asiantuntijaresurssin puuttuminen** ovat aiemmin haastaneet sekä strategisten tavoitteiden asettamista että niiden toteuttamista.
- Hankkeiden avulla on saatu paljon aikaiseksi:
 - Asiantuntemus ja ilmastotyön ”ylösajo”
 - Hankkeiden avulla vahva poikkialainen yhteistyö
 - Virkajohdon sitoutuminen ja tuki ilmastotyölle on vahvaa.
- Hankkeiden haasteena pysyvyys – miten varmistamme ilmastotyön pitkäjänteisyyden?

KIITOS!